Breadcrumb

1. Αρχική
2. Entity Print

Δημοσιεύτηκε: 04/05/2012 Ενημερώθηκε: 12/11/2014

Έντοκη επιστροφή φόρων βάσει αποφάσεως του ΣΤΕ

Προβολή σε μορφή PDF

Πριν αναλύσουμε την απόφαση 1207/*2012*του ΣτΕ αναφορικά με την αξίωση έντοκης επιστροφής φόρων, είναι σημαντικό να ανατρέξουμε σε δύο ακρογωνιαίους λίθους του Συντάγματος που ορίζουν και προστατεύουν την ατομική περιουσία του πολίτη:

«Κανένας δεν στερείται την ιδιοκτησία του, παρά μόνο για δημόσια ωφέλεια που έχει αποδειχθεί με τον προσήκοντα τρόπο»(άρθρο 17) και *«Φόρος ή άλλο οποιοδήποτε οικονομικό βάρος* ***δεν μπορεί να επιβληθεί*** *με νόμο αναδρομικής ισχύος…»,(*άρθρο 79 παρ.2.)

Οι φορολογικές αρχές αναγνωρίζοντας το ενδεχόμενο ύπαρξης ενός αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού, είχαν ορίσει βάσει του Ν.2120/93 και της ΠΟΛ 1249/8.11.1994 τη χρονική στιγμή από την οποία ο δικαιούχος της επιστροφής μπορεί να διεκδικήσει έντοκα την επιστροφή του φόρου:

«Το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό των άμεσων ή έμμεσων φόρων, κυρίων ή προσθέτων ή προστίμων, επιστρέφεται έντοκα μόνο εφόσον α)Το αχρεώστητο της καταβολής προκύπτει με βάση οριστική απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου οιουδήποτε βαθμού. Στην περίπτωση αυτή, το έντοκο της επιστροφής αρχίζει μετά την πάροδο ***εξαμήνου*** *από την πρώτη του μήνα του επόμενου της κοινοποίησης στη φορολογική αρχή της απόφασης του αρμόδιου δικαστηρίου.»*

και επιπλέον, σύμφωνα με τον Ν.ΧΛ’/1877:

«Το έντοκο της επιστροφής του φόρου αρχίζει μετά την πάροδο εξαμήνου, από την πρώτη του μήνα του επόμενου της κοινοποίησης στην φορολογική αρχή της απόφασης του αρμόδιου δικαστηρίου»

Βάσει των παραπάνω, περιορίζονταν μέχρι στις μέρες μας, κατά πολύ οι έντοκες αξιώσεις των πολιτών από την μακρόχρονη και παράνομη απώλεια χρημάτων τους, διότι έτσι έχαναν τους τόκους τουλάχιστον 6 με 7 ετών, αφού η έννοια της οριστικής απόφασης συμπεριλαμβάνει και την έκδοση απόφασης σε β’ βαθμό, διάρκεια η οποία μπορεί να φτάσει και στα 10 χρόνια!

Επιπλέον, η στέρηση της κάρπωσης ατομικής περιουσίας πολίτη που είναι καθ’ όλα νομοταγής και δεν κρίνεται υπαίτιος για κάποια αμέλεια, καθίσταται προφανώς παράνομη και αντίθετη στις βασικές αρχές της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (1ο Πρόσθετο Πρωτόκολλο περί Προστασίας της Ιδιοκτησίας), όπου γίνεται ξεκάθαρη η αξία του σεβασμού της περιουσίας του προσώπου, το οποίο μπορεί να τη στερηθεί μόνο για λόγους δημόσιας ωφέλειας. Στην έννοια αυτή της περιουσίας περιλαμβάνονται όχι μόνο τα εμπράγματα δικαιώματα, αλλά και όλα τα δικαιώματα "περιουσιακής φύσεως" και τα κεκτημένα "οικονομικά συμφέροντα".

Με αυτά καλύπτονται τα ενοχικά περιουσιακά δικαιώματα και ειδικότερα απαιτήσεις, είτε αναγνωρισμένες με δικαστική ή διαιτητική απόφαση, είτε απλώς γεννημένες κατά το εθνικό δίκαιο, εφόσον υπάρχει νόμιμη προσδοκία, ότι μπορούν να ικανοποιηθούν δικαστικά.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τέτοιου είδους ενοχικές αξιώσεις, όπως το **δικαίωμα αναζήτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων φόρων,** υπάγεται στις διατάξεις για τον αδικαιολόγητο πλουτισμό (Άρθρο 904 του Αστικού Κώδικα επ.), εφόσον βέβαια η καταβολή δεν έγινε με βάση οριστική δικαστική απόφαση.

Έτσι, το Β’ τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας έκρινε, ότι η αδικαιολόγητη καθυστέρηση καταβολής των τόκων είναι αντισυνταγματική και καθ΄ όλα παράνομη, σύμφωνα και με τις παραπάνω αρχές. Ωστόσο, ακόμη δεν ρυθμίστηκε ο τρόπος αξίωσης αυτών των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών από τους φορολογούμενους και έτσι, το θέμα παραπέμφθηκε στην Ολομέλεια, όπου και αναμένεται η οριστική απόφαση.

Συγκεκριμένα, διαπιστώθηκε ότι υπάρχει ένα κενό νόμου σχετικά με τον άμεσο τρόπο εντόκου επιστροφής φόρου και έτσι, οι πολίτες θα πρέπει **κατ’ αρχάς** να αξιώνουν αυτή την επιστροφή μέσω **αγωγής αποζημίωσης,** *«λόγω της*

παράλειψης του νομοθέτη να συμμορφωθεί σε υποχρέωση που επιβάλλει το Σύνταγμα» όπως τονίζει το ΣτΕ στην υπ. αριθμόν 1207/*2012*απόφασή του. Κατόπιν τούτου, οι φορολογούμενοι θα δύνανται να αναζητήσουν την έντοκη επιστροφή των φόρων που τους αναλογούν. Εκκρεμεί το αν η απόφαση της Ολομέλειας θα έχει και αναδρομική ισχύ.

Επιπροσθέτως και όσον αφορά στην ευθύνη του Δημοσίου,σύμφωνα με το άρθρο 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, «*το δημόσιο ενέχεται σε αποζημίωση για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας».*

Συνεπώς, οι πολίτες θα έχουν το δικαίωμα να συντάξουν αγωγές αποζημίωσης κατά του Δημοσίου, ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων, προκειμένου να αποκαθίστανται οι όποιες περιουσιακές ζημίες έχουν υποστεί για όλο αυτό το χρονικό διάστημα που επλήγησαν.

Η αποζημίωση αυτή πρέπει να είναι πλήρης, να αποκαθιστά δηλαδή κάθε ζημία, και περιλαμβάνει τόσο τη μείωση της υπάρχουσας περιουσίας του ζημιωθέντος (θετική ζημία), όσο και το διαφυγόν κέρδος, που προσδοκάται με πιθανότητα κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων. Στην έννοια της θετικής ζημίας περιλαμβάνεται και η έμμεση ζημία, εφόσον μεταξύ αυτής και της παράνομης πράξης ή ενέργειας των οργάνων του Δημοσίου υπάρχει αιτιώδης σύνδεσμος.

Έτσι, σύμφωνα με την έννοια αυτών των διατάξεων, το ζημιογόνο για το φορολογούμενο αποτέλεσμα πρέπει να απορρέει από ουσιαστικά παράνομη διοικητική συμπεριφορά, όπως και σε αυτήν τη περίπτωση, να αποτελεί δηλαδή συνέπεια διοικητικής πράξης που εκδόθηκε. Συνακόλουθα, και έπειτα από την επικείμενη απόφαση της Ολομέλειας του ΣτΕ, οι φορολογούμενοι έχουν καθαρά το δικαίωμα αξίωσης αυτής της αποζημίωσης από το Δημόσιο.

Τέλος, θα πρέπει να τονιστεί, ότι το ΣτΕ, με την απόφαση 1324/2012, έκρινε αντισυνταγματική και την φορολόγηση κατά 15% του επιδόματος αλλοδαπής, για όποιον υπάλληλο μετέβαινε στο εξωτερικό με ειδική αποστολή για διάστημα άνω των 30 ημερών, καθώς το επίδομα αυτό δεν αποτελεί προσαύξηση μισθού και δεν φορολογείται.

TaxExperts Team

Heading
Ελληνικός Φορολογικός Οδηγός

Δείτε όλο τον Οδηγό